

**PŘEDMLUVA K MEZINÁRODNÍM STANDARDŮM
PRO ŘÍZENÍ KVALITY, AUDIT, PROVĚRKY,
OSTATNÍ OVĚŘOVACÍ ZAKÁZKY A SOUVISEJÍCÍ SLUŽBY**

(Účinná od 15. prosince 2009)

OBSAH

	Odstavec
Úvod	1 – 2
Standardy a jiné materiály Rady pro mezinárodní auditorské a ověřovací standardy	3
Působnost mezinárodních standardů vydávaných Radou pro mezinárodní auditorské a ověřovací standardy	4 – 9
Mezinárodní auditorské standardy	10
Mezinárodní standardy pro řízení kvality	11
Další mezinárodní standardy	12 – 14
Odborný úsudek	15
Použití mezinárodních standardů	16 – 17
Působnost pokynů pro praxi vydávaných Radou pro mezinárodní auditorské a ověřovací standardy	18 – 19
Další materiály vydávané Radou pro mezinárodní auditorské a ověřovací standardy	20
Jazyk	21

Úvod

1. Cílem předmluvy k Mezinárodním standardům pro řízení kvality, audit, prověrky, ostatní ověřovací zakázky a související služby (nazývaným též mezinárodní standardy nebo standardy IAASB) je usnadnit chápání rozsahu a působnosti standardů a dalších materiálů, které vydává Rada pro mezinárodní auditorské a ověřovací standardy (IAASB) a které jsou vymezeny v jejím základním dokumentu (v tzv. Terms of Reference).
2. IAASB si klade za cíl vypracovávat soubor mezinárodních standardů, které budou všeobecně přijímány po celém světě. Členové IAASB jednají ve společném zájmu veřejnosti a světové profese účetních. Může se proto stát, že někteří členové IAASB zaujmou k určité otázce postoj, který nebude v souladu se stávající praxí v jejich zemi nebo v jejich firmě či s názorem těch, kdo je navrhli na členství v IAASB.

Standardy a jiné materiály Rady pro mezinárodní auditorské a ověřovací standardy

3. Standardy a jiné materiály vydávané IAASB upravují provádění auditních zakázek, proverek a dalších ověřovacích zakázek a zakázek na zajištění souvisejících služeb, které se realizují v souladu s mezinárodními standardy. Nejsou nadřazeny platným domácím zákonům a předpisům jednotlivých zemí, které upravují audit historických údajů účetních závěrek nebo zakázky na ověření jiných informací a které je třeba v daném státě dodržovat. Jestliže se domácí zákony nebo předpisy v určitém konkrétním ohledu odlišují od standardů IAASB, nebo jim dokonce odporují, zakázka realizovaná podle takových domácích zákonů či předpisů nebude automaticky i v souladu se standardy IAASB. Účetní znalec/auditor nemůže tvrdit, že postupoval v souladu se standardy IAASB, pokud plně nerespektoval všechny standardy IAASB, které se vztahovaly k dané zakázce.

Působnost mezinárodních standardů vydávaných Radou pro mezinárodní auditorské a ověřovací standardy

4. Mezinárodní auditorské standardy (ISA) se uplatňují při auditu historických účetních informací.
5. Mezinárodní standardy pro prověrky (ISRE) se uplatňují při prověřování historických účetních informací.
6. Mezinárodní standardy pro ověřovací zakázky (ISAE) se uplatňují při ověřovacích zakázkách, ve kterých jde o jiné záležitosti než o audit či prověrky historických účetních informací.
7. Mezinárodní standardy pro související služby (ISRS) se uplatňují při kompilačních zakázkách, při zakázkách, jejichž předmětem je uplatnění dohodnutých postupů na informace, a dále při zakázkách na poskytování dalších souvisejících služeb podle specifikace IAASB.
8. Standardy ISA, ISRE, ISAE a ISRS jsou společně označovány jako „zakázkové standardy IAASB“.

9. Mezinárodní standardy pro řízení kvality (ISQC) se uplatňují u veškerých služeb spadajících do rozsahu zakázkových standardů IAASB.

Mezinárodní auditorské standardy

10. Mezinárodní auditorské standardy (ISA) se vztahují k auditu účetní závěrky¹ prováděnému nezávislým auditorem. Tyto standardy mají být v případě, že jsou použity při auditech jiných historických účetních informací, podle potřeby upraveny dle konkrétních okolností. Působnost standardů ISA je vymezena ve standardu ISA 200².

Mezinárodní standardy pro řízení kvality

11. Standardy ISQC se vztahují na auditorské firmy ve spojitosti se všemi jejich službami, které spadají do rozsahu zakázkových standardů IAASB. Dosah platnosti standardů ISQC je vymezen v úvodu k nim.

Další mezinárodní standardy

12. Některé mezinárodní standardy uvedené v odstavcích 5–7 obsahují: cíle, požadavky, aplikační a vysvětlující část, úvodní část a definice. Tyto výrazy je třeba interpretovat v souladu s tím, jak je v kontextu standardů ISA a auditů účetních závěrek vymezuje ISA 200.
13. Mezinárodní standardy uvedené v odstavcích 5–7 obsahují základní principy a zásadní postupy (uváděné tučným písmem) a dále příslušná vodítka ve formě vysvětlujících a dalších materiálů včetně příloh. Základní principy a zásadní postupy je třeba chápat a aplikovat s přihlédnutím k vysvětlujícím a dalším materiálům, které jsou vodítkem pro jejich uplatňování. Pro správné chápání a uplatňování základních principů a zásadních postupů je proto třeba mít na zřeteli úplné znění daného standardu.
14. Základní principy a zásadní postupy standardu by se měly uplatnit ve všech případech, kdy jsou vzhledem k okolnostem dané zakázky relevantní. Ve výjimečném případě však může účetní znalec/auditor považovat za nutné odchytil se od příslušného zásadního postupu, aby bylo možné dosáhnout účelu tohoto postupu. V takových situacích musí účetní znalec/auditor zdokumentovat způsob, jakým provedené náhradní postupy dosahující účelu postupu, spolu s důvody odchýlení, nejsou-li jinak patrné. Odchýlení účetního znalce/auditora od příslušného zásadního postupu bude zřejmě nutné jen v případech, kdy by za konkrétních okolností zakázky nebyl postup účinný.
15. Nedílnou součástí standardu tvoří přílohy, které jsou součástí aplikačního materiálu. Účel a předpokládané použití přílohy jsou vysvětleny v textu souvisejícího standardu nebo v názvu a úvodu samotné přílohy.

¹ Není-li uvedeno jinak, rozumí se „účetní závěrkou“ účetní výkazy obsahující historické účetní informace.

² ISA 200 „Obecné cíle nezávislého auditora a provedení auditu v souladu s mezinárodními auditorskými standardy“.

Odborný úsudek

16. Z povahy standardů IAASB vyplývá, že účetní znalec/auditor musí při jejich aplikaci uplatňovat odborný úsudek.

Použití mezinárodních standardů

17. V každém mezinárodním standardu je jasně vysvětlen jeho rozsah, datum účinnosti a veškerá případná omezení jeho uplatnění. Pokud není v daném standardu uvedeno jinak, smí účetní znalec/auditor použít standard před datem jeho účinnosti.
18. Mezinárodní standardy lze uplatnit rovněž u zakázek ve veřejném sektoru. Pro situace, kdy je pro účetní jednotky z veřejného sektoru zapotřebí dalších vhodných vodítek, jsou taková vodítka zařazena:
- (a) v případě standardů ISA a ISQC přímo do textu mezinárodního standardu,
 - (b) u ostatních mezinárodních standardů v tzv. Perspektivách veřejného sektoru (PSP), zařazených na konci standardu.

Působnost pokynů pro praxi vydávaných Radou pro mezinárodní auditorské a ověřovací standardy

19. Mezinárodní pokyny pro auditorskou praxi (IAPS) se vydávají jako interpretační vodítka a praktická pomoc pro účetní znalce/auditory při uplatňování ISA. Jejich cílem je podpořit optimální praxi. Ke stejnému účelu se vydávají Mezinárodní pokyny pro praxi v prověrkách (IREPS), Mezinárodní pokyny pro praxi v ověřovacích zakázkách (IAEPS) a Mezinárodní pokyny pro praxi v souvisejících službách (IRSPS), které slouží při uplatňování ISRE, ISAE, resp. ISRS.
20. Účetní znalci/auditoři by měli znát jednotlivé pokyny pro praxi, které jsou relevantní pro konkrétní zakázku, a měli by je brát v úvahu. Jestliže účetní znalec/auditor nevezme v úvahu a neuplatní vodítka obsažená v příslušném pokynu pro praxi, musí být schopen vysvětlit, jakým způsobem zajistil dodržení:
- (a) požadavků standardů ISA,
 - (b) základních principů a zásadních postupů ostatních zakázkových standardů IAASB, jichž se daný pokyn pro praxi týká.

Další materiály publikované Radou pro mezinárodní auditorské a ověřovací standardy

21. Další materiály, například materiály k prodiskutování, se publikují³ s cílem podpořit diskuzi či debatu o otázkách týkajících se auditu, prověrek, ostatních ověřovacích zakázek, zakázek na zajištění souvisejících služeb a řízení kvality v rámci profese účetních a auditorů; slouží

³ Předseda IAASB jmenuje lektorskou skupinu složenou ze čtyř členů IAASB, kteří posuzují, zda je návrh dostatečně přínosný, aby byl zařazen do literatury IAASB. Návrh materiálu může předložit kdokoli a není třeba, aby jeho konkrétní vypracování zadala IAASB. Dojde-li lektorská skupina k názoru, že návrh je dostatečně přínosný, doporučí, aby jej IAASB publikovala a zařadila do literatury IAASB.

také k prezentaci nových poznatků a k popisu záležitostí, které jsou ve vztahu k auditu, prověrkám, jiným ověřovacím zakázkám, zakázkám na zajištění souvisejících služeb a ve vztahu k řízení kvality považovány v rámci profese účetních a auditorů za zajímavé. Nestanoví se v nich žádné základní principy ani zásadní postupy, kterými by bylo nutné se řídit při auditu, prověrkách, jiných ověřovacích zakázkách nebo při zakázkách na poskytování souvisejících služeb.

Jazyk

22. Jediným závazným textem zveřejněného návrhu, mezinárodního standardu, pokynu pro praxi nebo jiného materiálu je text publikovaný IAASB v anglickém jazyce.